

REGIONDJURSJUKHUSET
BAGARMOSEN

Information till djurägare

HYPERTYREOIDISM HOS KATT: BEHANDLING MED RADIOAKTIVT JOD

Hypertyreoidism innebär att tyreoidea, sköldkörteln, producerar för mycket sköldkörtelhormon. Hos människa kallas sjukdomen ofta struma. Hypertyreoidism är en relativt vanlig sjukdom hos medelålders och äldre katter. Hon- och hankatter drabbas i lika stor utsträckning. Sjukdomen uppmärksammades hos katter först i början av 1980-talet. Vad som orsakar sjukdomen hos katter är okänt trots omfattande forskning. Varför sjukdomen blivit vanligare kan bero på det faktum att katterna får bättre omvårdnad generellt numera och lever längre, att veterinärerna blivit duktigare på att diagnostisera sjukdomen eller att antalet verkligen insjuknade har ökat.

Symptomen är ofta avmagring trots att katten äter bra. Ibland kan katten till och med få en ökad aptit. Kattens beteende kan ändras och den kan verka stressad, jama mer och väcka sin ägare om natten. Katten kan dessutom få ökad törst, ibland kräkningar och diarré, ofta får den högt blodtryck och ett blåsljud kan ibland höras på hjärtat. Även klåda kan ingå i symptombilden.

Sjukdomen diagnostiseras med hjälp av blodprov. Majoriteten av katter med hypertyreoidism har ett förhöjt sköldkörtelhormonvärde, T4, i blodet. Eftersom de hypertyreoida kattpatienterna ofta är äldre katter, är det viktigt att ta reda på om katten har någon annan samtidig sjukdom som kan påverka beslutet om behandling, t.ex. sockersjuka eller njursvikt.

Hypertyreoidism hos katt kan behandlas medicinskt, kirurgiskt eller med radioaktivt jod. Oberoende av vilken behandling man vill gå vidare med, är det viktigt att börja med medicinsk behandling med Felimazole. Då sköldkörtelaktiviteten minskar kan ett bakomliggande dolt njurfel komma i dagen vilket påverkar en fortsatt behandling.

Hypertyreoidism kan alltså behandlas med **medicin** (Felimazole) som hindrar framställning av sköldkörtelhormon. Behandlingen är livslång, blodprov tas för kontroll av biverkningar och halten av T4 i blodet. I början kontrolleras värdena med ca två veckors mellanrum, tills kroppen har vant sig med medicineringen och läget stabiliserats. Vid långtidsbehandling brukar det räcka med att ta prover ca var 6:e månad.

Hypertyreoidism kan också behandlas **kirurgiskt** genom att operera bort sköldkörteln. Metoden väljs dock sällan p.g.a. att risken för komplikationer är stor.

**REGIONDJURSJUKHUSET
BAGARMOSEN**

Slutligen kan hypertyreoidism behandlas med **radioaktivt jod**, ^{131}I . Den radioaktiva joden injiceras subkutant, dvs. under huden och tas upp av sköldkörteln. Strålningen, som i huvudsak är kortvågig s.k. betastrålning som når högst 2 mm i vävnaden, förstör de onormala sköldkörtelcellerna. En mindre del av strålningen utgörs av gammastrålning vilken når utanför katten (men stoppas av t.ex. en betongvägg), vilket innebär att katten efter injektionen måste stanna på djursjukhuset ca 5-7 dagar till dess att strålningen avklingat så att den inte utgör någon risk för sin omgivning. Strålningen från katten kontrollmätts alltid före hemgång. Halveringstiden för ^{131}I är 8 dagar, vilket innebär att katten avger en del strålning vid hemgång och försiktighetsåtgärder måste därför iakttas under de tre första veckorna hemma.

Före beslut om behandling med radioaktivt jod ska kattens hjärta undersökas med hjälp av ultraljud. Många katter med hypertyreoidism får förändringar i hjärtmuskeln. Dessa förändringar kan försvinna när hypertyreosen behandlas, däremot kvarstår primära hjärtsjukdomar. Det är därför av största vikt att vi får information om hjärtstatus före radiojodbehandlingen.

Under de tre första veckorna hemma ska du undvika närkontakt med din katt under längre stunder. Katten får t.ex. inte sitta i din famn under en hel TV-kväll och inte heller sova tillsammans med dig.

- Närkontakt ska begränsas till en timme per familjemedlem och dygn. Även närkontakt till familjens eventuella övriga husdjur ska begränsas

**REGIONDJURSUKHUSET
BAGARMOSEN**

- Låt inte katten slicka dig i ansiktet
- Joden avsondras via urinen. För att undvika spill till omgivningen ska din katt hållas inomhus, urin och avföring avlägsnas ur kattlådan i en plastpåse (t.ex. hundbajspåse), som knyts om och kastas med det vanliga hushållsavfallet
- Tvätta alltid händerna efter kontakt med din katt, dess mat- och vattenskål samt kattlåda
- Gravida, ammande eller barn ska inte ha nära kontakt med katten alls under dessa tre veckor

Efter tre veckor kan du återigen umgås med din katt som vanligt. Efter ca sex veckor tas blodprover för kontroll.

Radiojodbehandlingen ger gott resultat, 87-95% av katterna blir friska från sin hypertyreoidism efter en radiojodbehandling. Biverkningarna är milda, få och sällan förekommande: övergående håravfall vid struphuvudet, heshet, ömhet i svalget.

Kostnaden för radiojodbehandling är ca 10 000 kronor. Observera att kostnad för hjärtultraljud och kontrollprover efter din katts behandling tillkommer. Dessa kan utföras på remitterande klinik.

